

Projektbeskrivelse – Styrket ordblinde- og matematikindsats

21. marts 2019

Side 1 af 14

1. Baggrund

I forbindelse med det vedtagne budget 2019 traf byrådet beslutning om at afsætte midler til en styrket ordblinde- og matematikindsats. Forliget blev indgået på baggrund af budgetforslag fra S, RV, V, K og SF.

Den politiske intention har overordnet været at sikre lige deltagelsesmuligheder for alle ord- og talblinde elever i Aarhus Kommune. Konkret er ønsket at styrke matematikområdet på samme måde som man gennem en årrække har haft fokus på læseområdet, herunder forberede arbejdet med ministeriets kommende test for talblindhed, samt at styrke forebyggende og indgribende indsatser for ordblinde børn.

Med afsæt i budgetforliget har MBU udarbejdet et kommissorium, som beskriver mål og rammer for arbejdet med at udmønte de midler, der i forbindelse med budgetforliget er afsat til styrkelse af ordblinde- og matematikområdet og gengives herunder:

a. Formål

Formålet med den styrkede ordblinde- og matematikindsats er at styrke en systematisk, foregribende og fokuseret indsats for børn og unge med læse- og matematikvanskeligheder i ambitionen om at skabe lige deltagelsesmuligheder for alle børn og unge.

b. Rammer

Indsatsen tager afsæt i Børn og Unges fire faglige strategier og for den del, der vedrører ordblindeindsatsen tages der desuden afsæt i Strategi for sprog og literacy 0-18 (MBU/MKB). Der er således fokus på en tidlig, rettidig indsats og forebyggelse i et 0-18 års-perspektiv, udvikling af en forebyggende såvel som indgribende praksis på baggrund af data og viden om hvad, der virker for ordblinde og elever i matematikvanskeligheder. Derudover er samarbejde med bl.a. forældrene centralt.

c. Indsatsens indhold

Indsatsen udmøntes i en række arbejdsplaner på henholdsvis matematik og ordblindeområdet, som tilsammen sigter på at være foregribende ift. elever med læse- og matematikvanskeligheder og understøttende ift. børn med ordblindhed og talblindhed, så de enkelte elever får det bedst mulig afsæt for lige deltagelse i deres skoleliv.

Arbejdsplanerne som er beskrevet nærmere i afsnit 4 og 5 er:
Ordblindeområdet:

- a) Individuelle handleplaner, foranalyse – ordblinde
- b) Individuelle handleplaner, digitalisering – ordblinde

BØRN OG UNGE

Pædagogik og Forebyggelse
Aarhus Kommune

PPR Administration

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Telefon: 89 40 37 77
Direkte telefon: 41 89 08 63

Direkte e-mail:
oje@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Christina Voigt
Tine Nørregaard
Morten Harbo Torp
Ole Jeppesen

- c) Kompetenceudvikling af pædagogisk personale ift. børn og unge i ordblinddevanskeligheder
- d) Læse-skrive-teknologi (LST)
- e) Læsevejledernetværk
- f) Øget tilgængelighed til egnet materiale (litteratur) for ordblinde elever
- g) Handleplan for skolens ordblindeindsats - herunder samskabelse med forældre.

21. marts 2019
Side 2 af 14

Matematikområdet:

- a) Individuelle handleplaner, foranalyse - elever i matematikvanskeligheder
- b) Individuelle handleplaner, digitalisering - elever i matematikvanskeligheder
- c) Kompetenceudvikling af pædagogisk personale ift. børn og unge i matematikvanskeligheder
- d) Matematikvejleder
- e) Matematisk opmærksomhed i dagtilbud - hverdagspraksis og særlige tiltag Kommunal matematik-strategi og handleplan for elever i matematikvanskeligheder.

Derudover er der en arbejdsplan vedrørende analyse af KCL, som beskrives i afsnit 6.

2. Nuværende indsatser

Indsatserne bygger oven på og kvalificerer eksisterende praksis, som er kendetegnet ved, at der i en årrække har været et stærkt fokus på læseområdet – herunder ordblinde, som også afspejler sig i organiseringen. På matematikområdet har der været en række mindre indsatser.

Nuværende indsatser på ordblindeområdet

Læsevejledere

I Aarhus Kommune er der på alle skoler læsevejledere, der varetager ordblindeindsatsen som en del af deres opgaveportefølje. Læsevejlederne varetager dels opgaven med opspore, udrede og beskrive ordblinde elever og dels den understøttende opgave med indsatser for denne enkelte ordblinde elev. Desuden er læsevejlederen skolens vidensperson ift. læseudvikling og nyeste viden om læseteoretiske tendenser.

Læsevejlederne deltager i et kommunalt netværk for læsevejledere. Fokus i netværket er løbende kompetenceudvikling, herunder erfaringsudveksling og videndeling med andre læsevejledere og information om kommunale indsatser. Netværket varetages af læsekonsulent fra PUF i tæt samarbejde med læsekonsulenter fra PPR. I netværket har der aktuelt gennem de seneste år

bl.a. været fokus på implementering af ordblinde- og ordblinderisikotesten ligesom der har været et særligt forløb om ordblindeindsatser på skolerne.

21. marts 2019
Side 3 af 14

Læsekonsulenter

Læsevejlederne understøttes af læsekonsulenter fra PUF og PPR ift. sparring, rådgivning og vidensdeling. Læsekonsulent fra PUF er ansvarlig for bl.a. netværk for læsevejledere, løbende uddannelse af læsevejledere og Aarhus Kommunes overordnede strategi for sprog og literacy.

Læsekonsulenter på PPR varetager opgaver ift. elever i læsevanskeligheder herunder ordblindhed, tilbyder sparring til lærerteams og skoleledelser, deltager systematisk i specialcentermøder og visiterer til KCL. Desuden deltager læsekonsulenterne i udviklingsprojekter ift. elever i læsevanskeligheder og ordblinde.

Kompetencecenter for læsning (KCL)

KCL er Aarhus Kommunes specialiserede tilbud til elever i ordblindevanskeligheder. KCL tilbyder to typer af forløb:

- Indskolingsforløb rettet til elever (0. – 3. klasse) i risiko for ordblindevanskeligheder, hvor konsulenter vejleder lærerteam ift. indsatser
- Mellemtrins- og udskolingsforløb (4.-10. klasse) for elever i ordblindevanskeligheder. Forløbet består dels af et undervisningsforløb a' 10 uger på KCL og dels af konsulentbistand til lærerteam og forældre i 1½ år efter.

KCL arbejder ud fra et inkluderende helhedssyn med fokus på implementering læse-skriveteknologiske værktøjer i individuelle forløb med fokus på den enkelte elevs behov i undervisningsmiljøet og med inddragelse af skolens ressourcepersoner, lærerteam, ledelse forældre og eleven selv. Der er tale om en indsats, som bibringer skolernes ressourcepersoner, lærerteam, ledelse, eleven og forældrene viden og praksiserfaringer i forhold til at tage del i det arbejde der skal gøres rundt om de ordblinde elever, så opgaven og udviklingen tænkes i et inkluderende helhedssyn.

Nuværende indsatser på matematikområdet

MIO Aarhus

MIO Aarhus arbejder gennem aktionslæring for at styrke læreplantemaet "Natur, udeliv og science" i de aarhusianske dagtilbud.

I MIO Aarhus indeholder science også matematisk opmærksomhed. Matematik opmærksomhed betragtes som et kropsligt, sprogligt og praktisk redskab til at forstå omverden. Den matematiske opmærksomhed bliver en hjælp til at åbne op for naturen og dens nuancer.

Lån af Pædagogiske temakasser

Center for læring har pt. 94 forskellige temakasser kategoriseret efter de seks temaer i den pædagogiske læreplan. Heraf sigter nogle af kasserne

mod arbejdet med børns matematik opmærksomhed. De kan lånes i op til 7 uger og kan dermed indgå i de forskellige pædagogiske forløb, som det enkelte dagtilbud planlægger og gennemfører i løbet af året. Der udarbejdes løbende nye temakasser

21. marts 2019
Side 4 af 14

Skoleskak og Matematik

Aarhus Kommune, Børn og Unge har en aftale med Dansk Skoleskak om levering af ydelser i de aarhusianske skoler i perioden 2018-2020.

Projektet skal levere følgende resultater:

- Skoleskak skal styrke elevernes matematikkompetencer, ved at anvende skoleskak i matematikundervisningen, i den understøttende undervisning og i SFO på skolerne.
- Indsatsen er en del af "det lange seje træk" i Aarhus Kommunes indsats for at styrke matematik i et 0-18 års perspektiv. Indsatsen skal understøtte, at eleverne opnår en bedre talforståelse.

Matematikkonsulenter

Matematikkonsulent fra PUF tilbyder skolerne sparring ift. generelle matematikindsatser i Aarhus Kommune. Matematikkonsulenten fra PPR varetager opgaver ift. rådgivning ved matematikvanskeligheder og mistanke om dyskalkuli.

3. Effekter

Formålet ordblindeindsatsen er at • alle børn og unge har lige deltagelsesmuligheder, dvs. at de – uanset forudsætninger og skoletilbud - har ret til og mulighed for at deltage på lige fod med andre i de forskellige arenaer, de indgår i.	
Kortsigtede mål	Langsigtede mål
For børn og unge er målet at • børn og unge har anvendelige strategier til at håndtere deres læsevanskeligheder • børn og unge i eller i risiko for ordblindevanskeligheder opspores tidligt. På dagtilbud/skoleniveau er målet at • dagtilbud og skoler anvender relevante data, fx sprogvurderinger, iagttagelser og løbende evalueringer systematisk i arbejdet med en differentieret og målrettet indsats • dagtilbud og skoler iværksætter tidlige og rettidige indsatser med afsæt i børnenes og de unges behov og forudsætninger	For børn og unge er målet at • børn og unge i læsevanskeligheder er i løbende læringsprogression • ordblinde børn og unge klarer sig på niveau med andre jævnaldrende. På dagtilbud/skoleniveau er målet at • alle skoler har en hurtig, målrettet og systematisk indsats over for børn og unge i læsevanskeligheder • alle lærere har de nødvendige kompetencer til at understøtte børn og unge i læsevanskeligheder.

• der er en ensartet systematik ved overlevering ift. børn og unge i (risiko for) læsevanskeligheder ved overgang mellem hjem, dagtilbud, skole og ungdomsuddannelse. • lærerne har kendskab til evidensbaseret viden, metoder og tilgange i arbejdet med ordblindeproblematikker • skolerne har et ensartet serviceniveau ift. it-løsning og læse-skriveteknologi • alle skoler anvender individuelle handplaner mhp. en hurtig, målrettet og systematisk indsats over for børn og unge i ordblinddevanskeligheder. På forældreniveau er målet at • forældre til børn og unge i læsevanskeligheder understøttes gennem konkret vejledning.	21. marts 2019 Side 5 af 14 På forældreniveau er målet at • alle forældre tager aktiv del i at understøtte deres barns læsed udvikling.
--	--

Formålet med indsatsen for børn og unge med talblindhed eller i matematikvanskeligheder • alle børn og unge har lige deltagelsesmuligheder, dvs. at de – uanset forudsætninger og skoletilbud - har ret til og mulighed for at deltage på lige fod med andre i de forskellige arenaer, de indgår i.	
Kortsigtede mål	Langsigtede mål
For børn og unge er målet at • børnene møder matematisk sprog og opmærksomhed som en integreret del af dagtilbuddenes hverdagspraksis • det pædagogiske arbejde med matematik ses ind i en relation, hvor leg og læring er tæt knyttede • børn og unge med talblindhed eller i matematikvanskeligheder opspores tidligere • børnene oplever en genkendelighed ved start i børnehaveklasse • børn og unge med talblindhed bliver mødt med professionel faglig indsigt. På dagtilbud/skoleniveau er målet at • det pædagogiske læringsmiljø gennem aktiv inddragelse giver barnet mulighed for at udvikle alle børns begyndende matematisk opmærksomhed	For børn og unge er målet at • arbejdet med matematisk opmærksomhed styrker børns forståelse af verden • børn har et bedre sprogligt og begrebsmæssigt udgangspunkt for at deltage i indskolingens matematikundervisning • flere børn og unge oplever matematik som meningsfyldt • flere unge skal få mindst 02 til folkeskolens afgangsprøve i matematik. På dagtilbud/skoleniveau er målet at • alle dagtilbud arbejder systematisk med matematisk opmærksomhed

• alle skoler arbejder systematisk mht. identifikation og indsats ift. børn og unge med talblindhed eller i matematikvanskeligheder • alle skoler har mindst en uddannet matematikvejleder • alle skoler er repræsenteret i matematikvejledernetværket • alle skoler anvender individuelle handleplaner mhp. en hurtig, målrettet og systematisk indsats over for børn og unge i matematikvanskeligheder. På forældreniveau er målet at • styrke inddragelsen af forældre og samskabelse om barnets progression.	21. marts 2019 Side 6 af 14 • De enkelte lærere har de nødvendige kompetence til at understøtte børn og unge i matematikvanskeligheder • matematikvejlederne bidrager til at udvikle de enkelte skolars matematikundervisning. På forældreniveau er målet at • flere forældre til børn i matematikvanskeligheder får indsigt og inddrages i skolens indsatser.
---	--

4. Indsatser – ordblindeområdet

a. Individuelle handleplaner, foranalyse - ordblinde

Med baggrund i rådmandens beslutning om individuelle handleplan for ordblinde skal der foretages en analyse af de processer, der leder op til den endelige ordblindetest, der afgør, om en elev er ordblind.

Der skal foretages en analyse af, hvordan de enkelte skoler screener for elever, der kunne være i risiko for ordblindhed. Dette for at understøtte lige deltagelsesmuligheder på området i overensstemmelse med Byrådets intentioner.

I analysen skal der være særligt fokus på, hvordan screeningsredskaberne Ordblinderisikotesten og DVO-testen benyttes, samt hvilke andre redskaber skolerne anvender til tidligt at kunne identificere elever i risiko for ordblindhed. Ligeledes skal være et fokus på hvilke indsatser der sættes i værk ved identifikation af eleven og dermed hvilke tiltag der leder op til diagnosticering med Ordblindetesten.

Hvis der vælges en digital platform til individuelle handleplaner, skal der også være fokus på, at data fra screeningsperioden kan indlæses problemfrit.

Et sidste aspekt er overgangen fra dagtilbud til skole og mulighed for hurtigere identifikation af elever i risikogruppen.

21. marts 2019
Side 7 af 14

b. Individuelle handleplaner, digitalisering - ordblindeområdet

Med baggrund i rådmandens beslutning om individuelle handleplan for ordblinde skal det vurderes, om der skal laves en digital platform eller om de individuelle handleplaner skal håndteres i et eksisterende system – fx AULA, MinUddannelse, Momo eller eDoc. Hvis en digital platform er mulig, skal der udarbejdes en kravsspecifikation.

Arbejdspakken skal også udvikle skabelonen til den handleplan, som skal følge det enkelte barn. Handleplanen skal tage afsæt i flere forhold – fx elevens trivsel, forældrenes perspektiv, lærerteamets vurdering og fælles mål for det kommende år

Et tredje aspekt i arbejdsgruppen vil være snitflader til andre systemer og arbejdsgange – fx nyt journalsystem i PPR, de kommende udviklings- og kvalitetssamtaler mellem skoler og PPR samt KLC.

Et sidste fokuspunkt for arbejdet vil være de mange former for output, som kan sikre en stærkere sammenhæng i både internt i organisationen og i forhold til samskabelsen med forældre. Der vil derfor være brug for en undersøgelse af følgende forhold:

- Løbende opfølgning ift. elevens udvikling
- Sikring af overgange til ungdomsuddannelse
- Større ensartethed ved særlige tilbud
- Overgange – både ved skoleskift men også mellem indskoling, mellemtrin og udskoling
- Mulighed for forskning via et sikkert datagrundlag

Der vil være et sammenfald i opgaverne i forhold til individuelle handleplanerne for elever i matematikvanskeligheder, som skal koordineres.

c. Kompetenceudvikling af pædagogisk personale

Arbejdspakken skal producere indsatsforslag til kvalificering af det pædagogiske personales arbejde med ordblinde elever og børn i risiko for ordblindevanskeligheder herunder også konkrete arrangementer med fokus på synliggørelse og kvalificering af indsatser. Arbejdspakken kan indeholde:

- Klasse-, årgangs- og skolekonferencer med fokus på ordblindevanskeligheder
- Erfaringsdeling omkring praksisfunderede inkluderende aktiviteter der udvikler faglige løft
- Årlige opfølgende kvalitetsmøder skole-PPR
- Aktionslæringsforløb for alle lærerteam med ordblindeelever i klassen
- Lokale forbyggende og understøttende tiltag
- Fokus på mindset og ordblinde elevers mulighed for læring og selvopfattelse

- Opmærksomhed på, at man er ordblind i alle fag
- Opmærksomhed på SLFs rolle ift. udvikling af teamsamarbejdet omkring ordblinde
- Skolekurser om didaktisk implementering af LST i alle fag (KCL) ved ordblinde i klassen
- Fokus på fonologisk træning for ordblinde lokalt på skolen
- Kurser ved CFL om materialer/kasser rettet til elever i læsevanskeligheder
- Synliggørelse af uge 40 som national ordblindeuge hvor elever, forældre, professionelle og eksterne aktører holder oplæg og vidensudveksling om ordblindhed. Konkret kan dette omsættes til konference-dage med oplæg rettet til professionelle (DT og skole) og rettet til forældre og/eller ordblinde.

21. marts 2019
Side 8 af 14

d. Læse-skrive-teknologi (LST)

Arbejdspakken skal producere en inkluderende strategi, der sikrer lige deltagelsesmuligheder ved anvendelse af LST i undervisning af ordblinde elever

Strategien skal omfatte:

- Tilgængelighed af LST-værktøjer
- Differentierede undervisningsforløb for ordblinde elever i brug af LST-værktøjer
- Følgeskab til lærere, der har ordblinde elever, ift. anvendelse af LST i undervisningen (fx aktionslæringsforløb, Språkløyper)
- Kompetenceudvikling og ensartethed omkring support til de ordblinde elever og deres computere
- Kompetenceudvikling af læsevejledere
- Netværk for ordblinde elever (fx it-cafeer, pc-makkerforløb, ordblindepatruljer)
- Netværk for forældre til ordblinde børn med fokus på LST
- Afsøgning af om der kan oprettes en straks-supportfacilitet knyttet til it-rygsækbrugere.
- Undersøge mulighed for etablering af en specialsupport knyttet til LST-området i tæt samarbejde med KCL/PPR.
- Etablering af tværgående koordineringsgruppe der kan sikre at ordblinde elever kan anvende LST og at der ikke opstår utilsigtede problemer pga. manglende koordinering

e. Læsevejledernetværk

Læsevejlederne er vigtige forandringsagenter ind i implementering af de øvrige ordblindeindsatser, derfor har vi en arbejdsplan der har fokus på deres funktion som læsevejleder.

Arbejdspakken skal sikre den løbende kompetenceudvikling inden for ordblindeområdet gennem netværksmøder for læsevejlederne gennem det

eksisterende læsevejledernetværk for læsevejledere. Der skal være fokus på at, der i MBU skal være ét netværk på læseområdet.

21. marts 2019
Side 9 af 14

I arbejdet indtænkes fokus på, hvordan ordblindeproblematikker indtænkes i andre af de eksisterende netværk fx læringsvejleder, it-vejledernetværk, sprogvejledernetværk osv.

Arbejdspakken udarbejder en kommunal vejledende funktionsbeskrivelse for læsevejledere, der kan understøtte skolernes afklaring af vejlederens funktioner og tilrettelæggelse af vejlederens opgaver.

Det ressourcepersonsnetværk omkring LST og didaktik, der eksisterer via KCL og eksisterende netværk af læsevejledere, sammentænkes i læsevejledernetværket for at sikre erfarings- og videndeling for alle interessenter i BU.

f. Handleplan for skolens ordblindeindsats - herunder samskabelse med forældre

Formålet med arbejdsplanen er at understøtte de enkelte skoler i at udarbejde en handleplan for skolens sprog og literacy – herunder skolens ordblindeindsats/indsats for elever i læsevanskeligheder og elever i specialpædagogiske tilbud.

Handleplanen skal sikre en rød tråd i skolens løbende vurdering af elevernes skriftsproglige udvikling og identifikation af de elever, der er i risiko for at udvikle vanskeligheder herunder ordblindhed. I forlængelse heraf skal handleplanen skabe en rød tråd i skolens indsatser fra før skolestart til udgangen af 9. klasse med særlig fokus på elever i og i risiko for at udvikle læsevanskeligheder/ordblindhed.

Som en del af handleplanen skal samarbejdet med forældrene fremgå. For eksempel kan der i handleplanen fremgå, hvordan skolen informerer og vejleder forældre, så de aktivt kan involvere sig i og understøtte deres barns læringsprogression.

Arbejdspakken kan indeholde følgende tiltag:

- Procedure for iværksættelse af forebyggende, foregribende og indgribende indsatser på baggrund af data og viden om, hvad der virker for ordblinde elever
- Procedure for klasse-, årgangs- og skolekonferencer med fokus på elever i orblindevanskeligheder
- Forslag til samskabelse med forældre til ordblinde børn herunder forældres tilgang til deres barns ordblindhed og konkret materiale, workshops, film mv.
- Forslag til netværksdannelse blandt ordblinde elever
- Understøtte skolerne i at udarbejde en handleplan for sprog og literacy med særlig fokus på elever i

læsevanskeligheder/ordblinde elever. Opfølgning og løbende justering af handleplanen fx gennem årlige møder mellem ledere, vejledere og konsulenter fra forvaltningen.

21. marts 2019
Side 10 af 14

g. Øget tilgængelighed til egnet litteratur for ordblinde elever

Det kan være en udfordring for især unge i læsevanskeligheder/ordblinde og deres lærere at finde egnet litteratur. Arbejdsgruppen skal afsøge behovet samt muligheder for øget tilgængelighed af egnet læsestof. På baggrund heraf iværksætte initiativer, der kan være med til at udbrede og øge tilgængelighed af egnet litteratur til elever i læsevanskeligheder/ordblinde elever.

Tiltag kunne fx være:

- Center for Læring tilbyder læsekasser med litteratur, der henvender sig til særligt de unge i læsevanskeligheder/ordblinde
- Skolernes læringscenter har litteratur, der henvender sig til særligt de unge i læsevanskeligheder/ordblinde. Herunder både analoge bøger og e-bøger.
- De lokale biblioteker har en 'stand' med litteratur, der henvender sig til særligt de unge i læsevanskeligheder/ordblinde. Herunder både analoge bøger og e-bøger.

Videndeling af anvendelsen af og litteraturen på hhv. Nota og eReolen og evt. BookBites.

5. Matematikindsatsen

Det bør overvejes hvordan den viden omkring ordblindeindsatser, der aktuelt forefindes, kan inddrages i de tiltag der besluttet i forhold til indsatser for elever i matematikvanskeligheder.

a. Individuelle handleplaner, foranalyse - elever i matematikvanskeligheder

Med baggrund i rådmandens beslutning om individuelle handleplan for elever i matematikvanskeligheder skal der foretages en analyse af de processer, der leder op til tiltag på skolerne og en eventuel senere identifikation af eleven som talblind.

Der skal foretages en analyse af, hvordan de enkelte skoler screener for elever, der kunne være i risiko for matematikvanskeligheder. Dette for at understøtte lige deltagelsesmuligheder på området i overensstemmelse med Byrådets intentioner.

I analysen skal der være særligt fokus på, hvilke screeningsredskaberne der aktuelt benyttes, hvilke som kunne være relevante at introducere på skolerne, samt hvilke andre redskaber skolerne anvender til tidligt at kunne identificere elever i risiko for talblindhed. Ligeledes skal være et fokus på hvilke indsatser der sættes i værk ved identifikation af eleven og dermed hvilke tiltag der leder op til en eventuel diagnosticering af talblindhed.

Hvis der vælges en digital platform til individuelle handleplaner, skal der også være fokus på, at data fra screeningsperioden kan indlæses problemfrit.

21. marts 2019
Side 11 af 14

Et sidste aspekt er overgangen fra dagtilbud til skole og mulighed for hurtigere identifikation af elever i risikogruppen

b. Individuelle handleplaner, digitalisering - elever i matematikvanskeligheder

Med baggrund i rådmandens beslutning om individuelle handleplan for ordblinde anbefales det, at der også udarbejdes individuelle handleplaner for elever i matematikvanskeligheder.

Arbejdet i denne gruppe vil derfor på mange områder være i samarbejde med arbejdet på læseområdet – dog skal skabelonerne være relateret til matematikområdet og snitfladeanalysen vil også berøre andre områder.

c. Kompetenceudvikling af pædagogisk personale

Målet med kompetenceudvikling af pædagogisk personale, som arbejder med børn og unge i matematikvanskeligheder og talblinde, er en løbende praksisnær kompetenceudvikling af pædagogisk personale med afsæt i de lokale indsatser og indsatser som "En styrket indsats..." igangsætter.

Arbejdspakken skal producere indsatsforslag til kvalificering af det pædagogiske personales arbejde med elever og børn i risiko for matematikvanskeligheder og talblindhed. Dette kan omfatte:

- Fælles kompetencedage – gerne i sammenhæng med læseområdet
- Indtænke individuelle handleplaner i det pædagogiske personales arbejde med børn og unge i matematikvanskeligheder
- Samskabelse mellem forældre, lærere, matematikvejledere og matematikkonsulenter
- Lokale læringsforløb for det pædagogiske personale
- kompetencedage for pædagogisk personale med fokus på matematikvanskeligheder og talblindhed
- Klasse-, årgangs- og skolekonferencer med fokus på matematikvanskeligheder og talblindhed
- Årlige opfølgende kvalitetsmøder skole-PPR
- Kurser ift. læse-skrive-teknologi i matematikundervisningen
- Materialeindkøb til alle skole til individuel afdækning af elever i matematikvanskeligheder og talblindevanskeligheder
- Kurser ved CFL om materialer/kasser rettet til elever i matematikvanskeligheder.

d. Matematikvejleder

Arbejdspakken er inddelt i tre dele:

Uddannelse af matematikvejledere til alle skoler i Aarhus Kommune

Alle skoler i Aarhus skal råde over en uddannet matematikvejleder.

VIA University College udbyder en pædagogisk diplomuddannelse til matematikvejleder.

21. marts 2019

Side 12 af 14

Oprettelse af et kommunalt netværk for matematikvejledere

I lighed med det eksisterende læsevejledernetværk foreskriver kommissoriet, at der oprettes et kommunalt netværk for matematikvejledere med central understøttelse fra Børn og Unges fællesfunktioner. Netværkets medlemmer vil samles 3-4 gange årligt. Som udgangspunkt tænkes der i bydækkende arrangementer.

Udarbejdelse af eksemplarisk funktionsbeskrivelse for matematikvejledere

En kvalificeret funktionsbeskrivelse er et godt udgangspunkt for at afklare opgaver og roller mellem matematikvejledere, ledelse og kollegaer. En centralt udarbejdet eksemplarisk funktionsbeskrivelse har primært en inspirerende funktion, som kan danne udgangspunkt for en lokalt tilpasset beskrivelse.

e. Matematisk opmærksomhed i dagtilbud

Arbejdspakken beskriver, hvorledes der kan arbejdes systematisk med matematisk opmærksomhed i dagtilbud og identificering af børn i risiko for at komme i matematikvanskeligheder. Herved søges at understøtte elever i risiko for matematikvanskeligheder og at sikre tiltag for elever med talblindhed.

Arbejdspakken skal producere indsatsforslag til kvalificering af det pædagogiske personales arbejde med matematisk opmærksomhed:

- udarbejdelse af dagtilbuds perspektiver i strategi for matematik med afsæt i læreplanstemaet om Natur, udeliv og science
- konkrete materialer og metoder, der kan kvalificere det pædagogiske personales arbejde med matematisk opmærksomhed f.eks. med afsæt i et pilotprojekt
- formidling af praksiserfaringer med matematisk opmærksomhed f.eks. inspireret af "En farligt lang krokodille" fra Viborg Kommune
- kurser og/eller aktionslæringsforløb med fokus på matematisk opmærksomhed og børn i risiko for at udvikle matematikvanskeligheder
- materialer, foldere, film og lign. som kan understøtte forældre i matematisk opmærksomhed sammen med deres barn
- kobling mellem dagtilbud og indskoling via fælles konferencer/læringsdage
- sammenhæng mellem arbejdet med matematisk opmærksomhed i dagtilbuddene og matematikundervisningen i skolerne
- kurser ved CFL om materialer/kasser rettet til matematisk opmærksomhed. Gerne med afsæt i matematikkalenderen
- identificering og tiltag ift. børn i risiko for matematikvanskeligheder.

21. marts 2019
Side 13 af 14

f. Kommunal matematik-strategi og handleplan for elever i matematikvanskeligheder

Arbejdet knytter sig til to overordnede emner:

Kommunal matematik-strategi

Strategien skal udgøre en fælles ramme med vision, fokuspunkter og målsætninger for pædagogisk praksis og undervisning i matematik. De fælles rammer og målsætninger bliver pejlemærker for initiativer og indsatser vedrørende matematiske opmærksomhed i dagtilbud og skolernes matematikundervisning i Aarhus Kommune.

Kommunal handleplan for elever i matematikvanskeligheder

Formålet med den kommunale handleplan for matematikvanskeligheder og talblindhed er todelt:

- Handleplanen sigter mod at sætte retningslinjer for skolernes tidlige identificering af elever i matematikvanskeligheder, samt procedurer for, hvordan disse elever bedst hjælpes i deres vanskeligheder.
- Handleplanen skal give konkrete idéer og praksisnær inspiration til skolers udarbejdelse af skolerne lokale handleplaner herunder forældresamarbejde

6. Analyse af KCL

KCL er anerkendt for sit arbejde med ordblinde, hvilket skyldes de resultater, centeret har opnået med de børn, der har været igennem et forløb hos dem.

Men med en forventning om at ca. 6% af alle børn har så store læsevanskeligheder, at de har brug for hjælp, kan KCL med den nuværende portefølje ikke dække behovet.

Det skal derfor gentænkes, hvordan KCLs ydelser bedre kan komme i spil i elevernes nærmiljø uden at KCLs specialviden går tabt.

Fokuspunkter i denne analyse vil bl.a. være:

- At det pædagogiske personale omkring eleven har de pædagogiske, didaktisk og læse-skriveteknologiske kompetencer, som ordblinde elever fordrer og hvordan skolernes ledelse understøttes i viden om praksisfunderede tiltag omkring indsatser for ordblinde elever.
- Systematisk spredning af viden på alle skoler så lige deltagelsesmuligheder for alle elever sikres uanset skoletilbud
- Et velbalanceret og inkluderende fokus på både den kompenserende del og den fonologiske del (jf. Egmontfondens Rapport)
- En direkte sammenhæng med de øvrige indsatser for ordblinde i Aarhus Kommune
- En systematisk tilgængelighed af KCLs specialiserede viden for pædagogisk personale og skoleledelser i Aarhus Kommune

21. marts 2019

Side 14 af 14

Endvidere skal det vurderes, om den nuværende organisering af KCL skaber den tilstrækkelig sammenhæng til arbejdet i PUF og PPR. I en sådan analyse kan der bl.a. indhentes erfaringer for Kompetencecenteret for Dansk som Andetsprog (DSA).

Arbejdet vil foregå i to forskellige arbejdsgrupper – én der vedrører organisationen og én der har fokus på ydelsen.